

GORINA I FARRÉS

ARQUITECTES S. L. P.

TEL. (34) 93 745 16 80 FAX (34) 93 745 16 81 E-MAIL gor-far@coac.es
CARRER DEL PEDREGAR NUM.6, 1r.3a. SABADELL 08202 (BARCELONA)

Equip redactor:

Raquel Lacuesta, historiadora de l'art
Josep Ll. Gorina i de Travy, arquitecte
Joan Molet i Petit, historiador
Jesus Àngel Ruiz de Guinea, arquitecte

Obra:

Inventari del patrimoni arquitectònic del
Parc Natural del Montseny

Situació:

17 Termes municipals (Barcelona)

Data projecte:

Febrer - desembre 1997

Característiques:

279 fitxes on hi ha 7 bens B.C.I.N.

Promotor:

Diputació de Barcelona
Servei del patrimoni arquitectònic local i
de parcs naturals

INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. PARC NATURAL DEL MONTSENY.

ARBÚCIES 02/03/MON. 014

DENOMINACIÓ: CASTELL DE MONTSORIU

LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA: Situat al cim del Turó de Montsoriu, als contraforts meridionals del Montseny. Per arribar-hi cal prendre la carretera de Breda a Arbúcies, al pk. 7,4 prendre el trencall a l'esquerra que condueix a l'urbanització Fogueres de Montsoriu, poc abans d'arribar al Coll de Castellar prendre una pista senyalitzada a la dreta que puja al castell.

MUNICIPI: Arbúcies.

ÈPOCA: Tot i que el castell és esmentat per primera vegada al segle XII, la part més antiga, la torre mestra, es considera anterior a l'any 1.000, tot i que fou refeta i transformada diverses vegades posteriorment. De la mateixa època seria la seva construcció allargada que acabaria en una altra torre, difícilment reconeixible, en el lloc on ara es troba l'edifici principal del castell, construït als segles XII o XIII. Del mateix segle XIII seria el primer recinte de muralles i torres, on es trobaria la capella i altres dependències, mentre que el segon recinte seria l'augment posterior.

TIPOLOGIA: Fortalesa medieval.

PROPIETAT: Sr. J. Ribot, de St. Hilari Sacalm. Aquest cadí la propietat al 1987 a la Generalitat de Catalunya, qui no l'ha acceptada.

DESCRIPCIÓ: El Castell de Montsoriu és un dels més grans i complexos de Catalunya: el conjunt és format per un castell al cim, i dos recintes de muralles a sota.

El castell consta d'una gran torre mestra, situada a ponent, una construcció bàsicament allargada, on hi ha diverses cambres i dependències i, a l'extrem oriental, una altra torre més petita; més cap a llevant hi ha algunes sales gòtiques afegides posteriorment. La torre té una alçada de 14,60 m i es divideix en dos nivells, separats per una falsa cúpula, refeta. L'espai inferior fa 8m d'alçada i el superior, que segurament es dividiria en dos, neix 6,70 m i es cobreix amb cúpula. La porta principal de la torre se situava al primer pis i actualment és completament desfeta, de manera que només queda la porta del nivell inferior, d'arc de mig punt adovellat, afegida posteriorment. Els murs de la torre són de pedra col·locada de forma molt irregular i sense treballar, només a la zona superior algun tros es refet amb un tipus d'aparell que sembla romànic, segurament fruit d'alguna reconstrucció.

L'edifici al peu de la torre està format per tres nous, amb una longitud d'uns 23 m.: la central que funcionava de pati descobert, i les laterals, compartimentades, fan d'habitacions, aquestes es comuniquen amb el pati central a través de portes d'arc de mig punt adovellats, i a través de finestres coronelles dins d'arcs rebeltats, de les quals només se'n conserven la forma del buit i alguns festejadors. En tota aquesta àrea trobem diferents tipus d'aparell de pedra irregular sense treballar, amb pedres cantoneres als extrems. A l'extrem més oriental trobem una altra porta que a través d'una escala comunica amb la sala gòtica que dona accés al castell. Aquesta sala presenta una gran volta apuntada recolzada en quatre arcs doblers apuntats. Un altre accés al castell s'establí a través d'una rampa exterior que comunicava directament l'entrada amb la torre mestra. Aquesta rampa, protegida per merlets és avui impracticable per l'acumulació d'enderrocs del propi castell.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. SERVEIS DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL I DE PARCS NATURALS.

1997

INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. PARC NATURAL DEL MONTSENY.

1997

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- AAO: "El Castell de Montsoriu" a *Monografies del Montseny*, n.º 7, Viladrau: 1992, pp. 187-209.
- AAO: *Els Castells Catalans*, 1967.
- AAO: *Catàleg de Monuments i Conjunts Històric-artístics de Catalunya*, 1990.
- AAO: *Catalunya romànica*, Vol V El Gironès-Selva-Pia de l'Estany, 1991.
- AAO: *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, Vol. 3 La Selva, 1981.
- Barris, J. (ed): "Estudi de l'estratigrafia medieval del Castell de Montsoriu. Estudi general" a *Revista del Col·legi Universitari de Girona*, n.º 1, Girona: 1981.
- Coll i Castanyer, J.: *El castell de Montsoriu*, 1994.
- Llorens, J.M.: "Els castells del Montseny: estat actual i perspectives de futur" a *VI Jornades d'Arqueologia medieval a Catalunya*, 1991.
- Monreal, L.; Riquer, M. de.: *Els castells Medivals de Catalunya*, Vol I, 1995.
- Piferrer, P.: "El castillo de Montsoriu" a *Revista de Girona*, n.º XIX, Girona: 1888.
- Pla i Cargol, J.: *Plazas fuertes y castillos en tierras gerundenses*, 1953.
- Pladevall, A.: "Dos nous llibres sobre el Montseny" a *Monografies del Montseny*, n.º 10, Viladrau: 1995, pp. 205-213.
- Pladevall, A.: "El Montseny a l'època medieval. Dominis i jurisdiccions" a *Monografies del Montseny*, n.º 6, Viladrau: 1991, pp. 83-106.
- Rueda, J.M.: "El castell de Montsoriu. Resultats arqueològics preliminars" a *VI Jornades d'Arqueologia Medieval a Catalunya*, 1991.
- Fotos a l'ESPAL, de 1914, 1965 1971, 1980, i 1981.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA. SERVEIS DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL I DE PARCS NATURALS.

1997